

Nyyti ry:s mål för kommunal- och välfärdsområdesvalet 2025

Bekräfta och förebygg

Främjandet av hälsa och välfärd hör till kommunens lagstadgade grundläggande uppgift – detta omfattar också främjandet av den psykiska hälsan. Den psykiska hälsan kan och bör främjas i allt beslutsfattande, inte bara i hälsopolitiken, utan också till exempel i beslut om utbildning, markanvändning och miljö. Kommunerna har många möjligheter att skapa förhållanden som främjar den psykiska hälsan.

Man vet att psykisk belastning bland högskolestuderanden är vanligare än bland den övriga befolkningen, så det är särskilt viktigt att stödja deras psykiska hälsa. Kommunerna ska beakta de studerandes psykiska hälsa utifrån det mänskliga behovet men också av ekonomiska skäl. I och med AN-reformen syns det också i den kommunala ekonomin hur studeranden som övergår till arbetsmarknaden klarar sig. Därtill minskar sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa den regionala tillgången på arbetskraft. Grunden för den kommande arbetsförmågan skapas under studietiden och studerandenas goda psykiska hälsa är en investering i ett välmående arbetsliv och samhälle i framtiden. Forskning har visat att förebyggandet av psykiska problem är mest effektivt och kostnadseffektivt.

- Kommunerna ska ha en aktiv roll i skapandet av förhållanden som främjar den psykiska hälsan. Främjandet av den psykiska hälsan är en övergripande del av kommunernas verksamhet och man bedömer i beslutsfattandet hur åtgärderna påverkar den psykiska hälsan.
- Kommunerna har fastställt tydliga mål för främjandet av den psykiska hälsan, vars verkställande har planerats och tilldelats resurser och vars genomförande följs upp.
- Kommunstrategierna, kommunernas välfärdsplaner och -berättelser samt andra styrdokument innehåller anteckningar som främjar studerandenas psykiska hälsa.
- Kommunerna säkerställer att det finns tillräckligt med resurser för utbildning på andra stadiet och stöd som erbjuds för de studerande. Kompetensen inom psykisk hälsa hos yrkesutbildade personer som arbetar vid läroanstalter stärks genom att man erbjuder utbildningar. Därtill beaktar kommunerna trivseln, säkerheten och jämlikheten i lärmiljöerna.

Ta hand om dessa!

Lagen om elev- och studerandevård fastställer att elevhälsans uppgift är att erbjuda tidigt stöd och förebygga uppkomsten av problem. För närvarande förverkligas elevhälsan dock inte på det sätt som lagen förutsätter, eftersom välfärdsområdena inte har kunnat trygga lagenliga tjänster inom elevhälsan. Dessutom har elevhälsan fått ett stort ansvar för vården av ungas psykiska problem, vilket har lett till att det inte finns tillräckligt med tid för det förebyggande arbetet.

- Välfärdsområdena är skyldiga att säkerställa att elevhälsan på andra stadiet genomförs lagenligt. Det väsentliga i elevhälsotjänsterna är att säkerställa att studerandena har åtkomst till dem och att de är tillgängliga, men också att beakta tjänsternas betydelse i det förebyggande arbetet. De ekonomiska verksamhetsförutsättningarna för elevhälsan ska garanteras och tjänsterna ska finnas nära den studerande.
- När välfärdsområdena ansvarar för elevvården är det särskilt viktigt att säkerställa ett smidigt samarbete och informationsutbyte mellan läroanstalterna och välfärdsområdena.

En utmaning när det gäller att få hjälp med psykiska problem är att det är svårt att få tillgång till vård. De som behöver hjälp ska erbjudas en möjlighet att snabbt få ändamålsenlig vård så att problemen inte förvärras till följd av att tillgången till vård fördröjs.

- Välfärdsområdena ska skapa tydliga och fungerande vårdvägar så att det går smidigt att söka vård och så att man utan problem kan hänvisa personer som behöver hjälp till rätt slags vård. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid övergången mellan tjänster för unga och vuxna. Man måste kommunicera om tjänsterna på ett begripligt sätt och man måste också beakta den språkliga tillgängligheten i kommunikationen.
- Välfärdsområdena ska genomföra terapigarantin för barn och unga på ett heltäckande sätt. Det väsentliga är att man utgår från patienten och behovet, att man använder evidensbaserade metoder och säkerställer en snabb tillgång till vård. Det akuta behovet av terapigaranti sträcker sig till unga vuxna, så det är viktigt att välfärdsområdena utvidgar sin terapigaranti till att omfatta alla under 29 år i enlighet med ungdomslagen. Dessutom ska likvärdigheten beaktas i verkställandet av terapigarantin.

- Vårdvägarnas smidighet bland högskolestuderande ska säkerställas mellan SHVS och välfärdsområdenas mentalvårdstjänster, i synnerhet den psykiatriska specialiserade sjukvården. Alla, inte endast personer under 23 år, ska utan dröjsmål få tillgång till psykiatrisk vård. En fördröjd ändamålsenlig vård försämrar studie- och funktionsförmågan samt förlänger återhämtningen.

Stöd med låg tröskel

Genom att stödja organisationernas arbete för att främja den psykiska hälsan kan kommunerna och välfärdsområdena förebygga mänskliga men också ekonomiska kostnader som orsakas av psykiska problem. Organisationerna är viktiga samarbetspartners när det gäller att främja den psykiska hälsan, eftersom de har en god beredskap att förstå målgruppernas särskilda behov, att erbjuda stöd med låg tröskel och engagera frivilliga.

- Kommunerna och välfärdsområdena samarbetar intensivt med organisationer för att främja den psykiska hälsan och satsar på att skapa partnerskap.
- Kommunerna stöder aktörer inom tredje sektorn som främjar den psykiska hälsan genom att bevilja verksamhetsunderstöd och erbjuda dem lokaler som de kan använda.

Kontaktinformation:

Paavo Antikainen

+358 50 439 7733

paavo.antikainen@nyyti.fi

NYTYI RY